

Van 't gas af

Bij 't woord gas komp 'r í mijn gedachte aaltijd de mooie lamp van buuvrouw Gaarichie van Houweling naer vorene. Een gaosie of kousie noemde je dà dingchie wà gong gloeie as ie 'm aanstak, hij was naomelijk aangeslote op de gaslaaiding van de gemêente. En dan aal die mooie gekleurde kraoltjies om die lamp heen, geweldig! As 't gas op was mos ie 'n vierkante munt in 'n apperaotjie doen, dan kò je weer vedder. Op de Kaoi sting de gasfebriek, daer wier uit cokes gas gewonne. Op die febriek waarekte een hêel gemoedelijke man die Jan hietende, hij had 'n dikken buik. Volleges Janne kwam dat van aal dat gas. Hij liep bij de Harremenie met 't vaondel voorop. Ik was ok aan de meziek en en blies piston.

Nog een herinnering aan 't gas is wat ik op de sloopsluitingfebriek van Van Bêeste meemaakte. Mijn vaoder Kees en ik waarekte daer. As smid verwaaremde je 't ijzer in 'n kolevuur, nae een tijd wiere dat oliebranders. Laeter, toe d'r in Groninge aerdgas gevonge wier, mosse ok de oves daermee gestookt worre. 'Koke = bakke = braeje en in 't huis 20 graeje' was toendertijd de reclaomekreet. We zatte d'r waarempies bij en 't gas wier ok naer aandere lande verkocht, 't kon nie op. Toe aalles in de febriek êêmael op gas wier gestookt moch 'r netuulijk naareges lekkaozie weze. Wier d'r

toch aareges wà geroke dan gong d'r een kelegao met 'n emmertie sop op pad om 't lek op te zoeken. Hij kwam dicht bij de verdachte sitewaosie. En wà doch ie, de lucht kwam bij iemand uit z'n mond, want hij had 'n mietjie veul knoflôök gegete. Deuze man had een moeilijk uit te spreken achternaom, mor nae dut voorval wier die 'Aerdgas' genoemd.

Maor nou is 't de bedoeling dà me van 't gas afgaon, meschie wordt 't wel zonne-energie of waarem waoter, ik denk dat 'r nog niemand is die percies weet wat 't mò worre, mor dat hêel die verbouwing 'n hôöp geld gao koste stao zô te zien wel as 'n paol bove waoter. As kwaojonges maakte wij ok gas. Dat was met carrebid, as ie dat in 'n bussie deej met een bietjie waoter d'r bij en 'n deksel d'r op ontsting d'r gas. Achterin dat bussie maakte je 'n klaain gaetjie en as ie daer 'n brandende lucifer bijhiew dan knalde 't deksel d'r af. Tegewoordig doen ze dat mè mellekbusse, dà 's netuulijk veul gevaerlijker.

Aorie van Kees de smid